

MINISTRI KÄSKKIRI

21.02.2024

nr 27-k

**Tartu notari Anne Priks-Toomi ametisoleku
pikendamine**

Notariaadiseaduse § 8 lõike 4 alusel ning lähtuvalt Tartu notari Anne Priks-Toomi esitatud taotlusest ja õiguskäibe vajadustest

rahuldan notari taotluse osaliselt, pikendades Tartu notari Anne Priks-Toomi ametisolekut täiendavalt kuni 18. septembrini 2025. aastal alljärgnevatel põhjustel.

Asjaolud

Notariaadiseaduse (edaspidi NotS) § 8 lg 4 kohaselt võib notari taotlusel valdkonna eest vastutav minister lubada notaril pärast pensioniea saabumist jääda ametisse, kui see on vajalik õiguskäibe vajaduste rahuldamiseks, kuid mitte kauemaks kui 10 aastaks. Notar Anne Priks-Toomi pensioniiga saabus 18.03.2019. Notar Anne Priks-Toomi ametisoleku aega pikendati Justiitsministri 28.06.2018 käskkirjaga nr 130-k kuni 18.03.2024.

Notar Anne Priks-Toom esitas 12.12.2023 Justiitsministeeriumile uue ametisoleku pikendamise taotluse, milles ta palub pikendada tema ametisoleku aega järgnevaks viieks aastaks, s.o kuni 17.03.2029.

Notarite Koja seisukoht

Tulenevalt NotS § 43 lg-st 6 kuulab minister notariaadialaste küsimuste puhul otsuseid tehes eelnevalt ära Notarite Koja arvamuse ja ettepanekud. Notarite Koda esitas 22.01.2024 eestseisuse otsuse notar Anne Priks-Toomi ametisoleku pikendamise osas. Notarite Koja eestseisus ei toeta notari Anne Priks-Toomi ametisoleku pikendamist põhjusel, et tema ametitoimingute arv jääb ligi kolmandiku võrra alla Tartu keskmisest ametitoimingute arvust. Lisaks tõi Notarite Koda välja, et notar Anne Priks-Toom ei kasuta kaugtöestamise võimalust.

Hinnang

Notar Anne Priks-Toom on ametis Tartumaa tööpiirkonnas, kus on 2024. aasta veebruarikuu seisuga ametis 10 notarit. Enim ametitoiminguid teinud Tartu notar tegi 2023. aastal kokku 4786 ametitoimingut ning väikseim ametitoimingute arv Tartu piirkonna notari kohta oli 371 ametitoimingut aastas.

Järgnevas tabelis on välja toodud notar Anne Priks-Toomi ametitoimingute arv, Tartu tööpiirkonna keskmine ametitoimingute arv ning notar Anne-Priks Toomi töökoormuse osakaal Tartu tööpiirkonna keskmisest.

Aasta	Notar Anne Priks-Toomi ametitoimingute arv	Tartu tööpiirkonna keskmine	Töökoormuse protsent Tartu tööpiirkonna keskmisest

2018	2523	3628	70%
2019	2481	3634	68%
2020	2198	3586	61%
2021	2871	4077	70%
2022	2135	3633	59%
2023	2022	3113	65%

Tabel 1.

Tartu notari Anne Priks-Toomi ametist vabastamise korral, eeldusel et ametitoimingute arv jääks aastast samasse suurusjärku, suureneks teiste Tartu tööpiirkonna notarite töökoormus 224 ametitoimingu võrra. Kokkuleppel Notarite Kojaga peetakse mõistlikuks keskmiseks töökoormuseks 3000-3500 ametitoimingu aastast. Kui võtta aluseks 2023. aasta andmed, siis Tartu tööpiirkonna notarite koormus suureneks normi piires. Kui on majanduslikult hea aasta, suureneks notarite koormus üle 3800 ametitoimingu aastast. Tartu tööpiirkonna keskmine ametitoimingute arv on olnud stabiilne perioodil 2018-2022. 2023. aastal langes ametitoimingute arv 14,31% ning eeldatavalt lähiaastatel taastub ametitoimingute arv varasema perioodi tasemeni. Seega õiguskäibe vajaduse ning notarite stabiilse töökoormus tagamiseks on põhjendatud notar Anne Priks-Toomi ametiaja pikendamine.

Ametitoimingute statistika kinnitab, et notar Anne Priks-Toom teostab Tartu tööpiirkonna keskmisest küll mõnevõrra vähem ametitoiminguid (jäädes perioodil 2018-2023 protsentuaalselt 59-70 % vahele), kuid ametisoleku pikendamise otsuse tegemisel on oluline arvestada asjaolusid kogumis ning võtta arvesse ka varasemat praktikat. Nimelt on varasemas praktikas pikendatud notari ametisolekut ka olukorras, mil notari ametitoimingute arv on jäänud alla piirkonna keskmise. Esmakordsel pikendamisel oli notaril Anne Priks-Toomil samas suurusjärgus ametitoimingute arv (jäädes perioodil 2015-2017 protsentuaalselt 62-72% vahele). Seega on Anne Priks-Toom viimased üheksa aastat teinud ametitoiminguid stabiilselt samas suurusjärgus ning töökoormus ei ole vähenenud. Notar Anne Priks-Toomi kinnitusel on tal tööd Tartu tööpiirkonnas piisavalt, tal on väljakujunenud kliendibaas, nende seas ka arendajaid, kellel on lähiajal valmimas korterelamuid ning mis toob kaasa tehingute tegemise vajaduse. Ühtlasi kinnitab notar, et ta teeb oma tööd põhjalikult ning paljusid lepinguid valmistab ise ette. Lisaks märkis notar Anne Priks-Toom, et saab majanduslikult hästi hakkama nii büroo ülalpidamisega, kui ka õigeaegselt Notarite Kojale liikmemaksu tasumisega.

Kaugtõestamise osas avaldas notar, et seni pole ta tööpoolest kaugtõestamise võimalust kasutanud, aga valmidus selleks on olemas. 2024. aasta veebruarikuu seisuga on notar Anne Priks-Toom esimese ametitoimingu kaugtõestamise vormis teinud, mis kinnitab, et notar on valmis uusi tehnoloogilisi võimalusi kasutusele võtma ning soovib seda praktikat jätkata. Tõestamisseaduse § 1 lg 3¹ sätestab, et tõestamistoimingu võib teha ka kaugtõestamise teel. Seadus ei näe ette kohustust teha ametitoiminguid kaugtõestamise teel, vaid see on üksnes seadusega loodud lisavõimalus. Seni ei ole varasemas ametisoleku pikendamise praktikas jäetud notari ametisolekut pikendamata seetõttu, et notar ei kasuta ametitoimingute tegemisel kaugtõestamise võimalust. Senise praktika muutmiseks peaksid esinema kaalukad põhjendused.

2023. aastal tegi notar Anne Priks-Toom kokku 2022 ametitoimingu. Ametitoimingutest moodustasid 398 ametitoimingu kinnisvaratehingud (20%), 509 ärakirja ja väljavõtte õigsuse kinnitamisest (25%), 231 raha, väärtpaberite ja dokumentide hoiule võtmised (11%), 194 pärimisavaldused (9%) ja 139 pärimistunnistuse väljastamisest (9%). 2023. aastal ei tõestanud notar ühtegi tehingut kaugtõestamise teel.

Notar Anne Priks-Toom on pikaaegse kogemusega notar, kes on notaribürood pidanud alates 2002. aastast. Senine teenistuskäik on olnud eeskujulik. Notari suhtes puuduvad distsiplinaararvused ning pole esitatud kaebusi. Võttes arvesse notar Anne Priks-Toomi pikaaegset töökogemust notarina, eeskujulikkust teenistuskäiku, stabiilset ametitoimingute arvu läbi aastate, korrektset büroo ülalpidamist ning koolitustel osalemist, on põhjendatud notari ametisoleku pikendamine. Samuti kaaluvad loetletud asjaolud üles tühjaks jäävale ametikohale uue notari leidmiseks konkursi kuulutamise ning kinnitavad Anne Priks-Toomi notarina töötamise jätkamise vajadust. NotS § 8 lg 4 kohaselt nimetatakse notar

ametisse eluaegsena ning minister võib notari taotlusel lubada ka pärast pensioniea saabumist jääda notaril ametisse, kui see on vajalik õiguskäibe vajaduste rahuldamiseks. Kuivõrd Tartu tööpiirkonna ametitoimingute arv on langenud, peame põhjendatuks pikendada notari ametisolekut osaliselt kuni 18.09.2025. Juhul kui ametisoleku pikendamise tähtaja saabumisel on notaril soov ametitegevusega jätkata ning eksisteerivad õiguskäibe vajadused notari teenuse järele, on võimalik taotleda uuesti ametisoleku pikendamist.

Tulenevalt eelpool märgitust rahuldan Tartu notari Anne Priks-Toomi taotluse osaliselt, pikendades notari ametisolekut kuni 18. septembrini 2025. aastal.

Käesolevat haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul haldusakti teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kalle Laanet
Justiitsminister